

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris.
Apparatus Doctrinae Sacrae**

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Cap. 1. Remedia & documenta contra singula peccata in particulari: Per 5.
Titulos deducta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38464

O beatissima V. Maria! salutis meae anchora, & portus, spes & refugium omnium miserorum, ac proinde meum; & vos beati Spiritus, & custos Angele, vosque Patroni mei, & omnes Sancti, ac Sanctae Dei, ecce videtis hoc Chirographum meum, non mortis, sed vitae: Auditis clamorem meum, & desiderium meum. Hoc ego in hora mortis meae firmum, & ratum esse volo, & vestro (quod humiliter imploro) auxilio futurum spero, etiam in extremo Iudicii die, ac tota aeternitate. Ut sic cognoscat mundus, quia Diligo te Deum meum, qui sic dilexisti me; & vivo tibi, & in te; ac amore tui mori cupio, qui amore amoris mei dignatus es mori in ligno Crucis.

Haec signavi manu propria, gratia Dei mei, teste ipso, & curia illius caelesti, & sic signatum cupio in hora mortis, ut Deo meo aeternum vivam. Anno mense die hora ... N.N.

NOTA.

Consultum esse singulis, praesertim saepe itinerantibus, Exemplar hujus Testamenti exscribere, & manu propria signatum circumferre, vel libello precum inferere, ut quotidie, praesertim in omni morbo aut mortis periculo usurpetur, & sit ad manum quasi Salvus conductus ad Patriam, alteram & aeternam.

NOTA denique.

In hujus Tomi parte ultima inferius haberi expressos Ipsos Ritus, & Ordinem administrandi singula Sacramenta, & sacrum Viaticum, & Extremam Unctionem, & Ritus Exequiarum, ac Sepulturae, prout in Rituali Romano continentur: atque ita Curator animarum in hoc Libro simul praesto habet quicquid ad assistentiam aegris ac moribundis praestandam requiritur.

P A R S Q U I N T A
P R A X I S V A R I A
E T
S E L E C T I S S I M A

Assistendi curvis Proximo, in quovis Statu.

Complectens Primo, Remedia & Documenta contra singula Peccata in particulari.

Secundo, Praxim Conversationis, & Instructionis pro quovis hominum Statu & Necessitate. Uti §. 1. cum Haereticis. 2. cum Patribus familiae. 3. cum mulieribus Conjugatis. 4. cum Viduis. 5. cum Virginitibus ac Monialibus. 6. cum Pauperibus. 7. cum Consuetudinariis & obstinatis. 8. cum sovenibus lumbicis. 9. cum Tribulatis. 10. in Morte amici. 11. in Bonorum perdita. 12. in fama aut Honore. 13. in captivitate. 14. in Damnatione ad mortem, & extremo Supplicio.

Ex his experietur Curator animarum in omni occasione tam privata, quam publica, copiosum se muneris sui subsidium in promptu habere.

CAPUT I.

Remedia & Documenta contra singula Peccata in particulari.

§. I.

Remedia contra vitium Superbiae.

1. Habeat Confessionem in promptu pro singulis vitii brevem & acutam Sententiam, quae instar speculi memoriae Penitentis inhaereat.

2. Ostendat quomodo Superbia reddat quemvis odibilem Deo, & simul hominibus: humilitas vero faciat omnibus amabilem: Deus superbus resistit, humilibus autem dat gratiam, Jacobi 4.

3. Homo superbus, qui alios contemnit, aut qui querit ubique suam laudem, privat se merito bonorum operum, & Deus immittit illi miseras quibus humilia-

tur, ipso Christo id attestante Matthaei 23. Qui se exaltat humiliabitur, & e contra, qui se humiliat exaltabitur.

4. Exempla humilitatis in Sanctis, & in Christo, qui dicit Matthaei 11. Discite a me, quia mitis sum, & humilis corde.

5. Pro Remedio superbiae suadeat Penitenti, libenter & frequenter agere cum pauperioribus, invisere hospitalia, aut alios infirmos, privatim osculari terram, cogitando se terram esse, etiam in pulverem brevi reverturum.

6. Fugiat adulatores: suas laudes non commemoret, nec ostendat se libenter eas audire, sed dicat cum Regio Propheta Psal. 113. Non nobis Domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriam. Exempla vindictae divinae in superbos vide supra in Apparatu, Verb. Superbia.

§. II.

Documenta & remedia contra Avaritiam.

1. Inculeat penitenti dictum Apostoli ad Timotheum 6. Radix omnium malorum est cupiditas. Ex illa oriuntur istae lites, rixae, odia, quae animum assiduo turbant, & a Deo avertunt, nisi illa cupiditas tandem eradiceatur.

2. Consideret vitae breviter: Pro brevi via non est opus magno viatico.

3. Tempus esse ut incipiat thesaurum suum praemittere in caelum, ubi sperat in aeternum habitare, monente Christo Matth. 6. Thesaurizate vobis thesauros in caelo, quo fur non appropriat.

4. Praemium eorum qui commutant avaritiam in spiritum verae paupertatis, & contemptum divitiarum. Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum caelorum.

Arde
kin

Theo
logia

D. IV
2. 8

5. Ut abjecta cupiditate nimia, confidat divino promisso Matth. 6. *Quærite primum regnum Dei, & hæc omnia adicientur vobis.*

6. Expedit vitio avaritiæ laborantibus pro pænitentia iungere primò, parvas Eleemosynas, postea majores, donec usu largiendi incipiat convelli radix tenacissimæ cupiditatis & avaritiæ. Hæc avulsâ animus ad bonorum æternorum cupiditatem alliciendus, nam facile nobis *fordet terra, cum calum aspiciamus.*

§. III.

Remedia prescribenda contra peccata Luxuriæ.

1. **M**oneat pænitentem luxuriæ deditum, ut sæpe expendat hanc sententiam. *Momentaneum est quod delectat, æternum quod cruciat.* Et seriò confectat turpitudinem, pudorem, & tristitiam quæ consequitur actum luxuriosum etiam in hac vita, & multò magis in futura, cum brevissima sensus titillatione, quæ statim evanescit instar fulguris, nihil homini relinquens, nisi necessitatem vel seriò pænitendi, vel in æternum arrendi.

2. Injungat ut frequenter & devotè postulet à Deo donum continentia: nam ut dicitur Sapientia 8. *Nemo potest esse continens, nisi Deus dederit.* Promittit autem Christus Matth. 17. *Patrem cælestem daturum spiritum bonum petentibus se.*

3. Adjungat orationi aliquas corporis afflictationes, jejunia, aut vigiliæ. Quia, *hoc genus demoniorum non ejicitur nisi per orationem, & jejunium.* Luca 11.

4. Valet etiam plurimum frequens usus Confessionis, & Eucharistiæ, qui possit in partem pænitentia imponi.

5. Doceat vitare occasiones luxuriæ, ut est fuga personarum quas sentit sibi periculosas: item lascivos aspectus, verba, libros, & sociorum sermones impuros. Nam præcipuum luxuriæ remedium in fuga consistit, monente Apostolo 1. ad Corinth. 6. *Fugite fornicationem.*

6. Caveat à gula, & otio, honesto semper exercitio animum occupando. *Multam enim malitiam docuit otiositas.* Eccles. 33.

7. Proponat deniq; præmium castitatis in cælo paratum, Matth. 5. *Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt.* Et oblectationem quam etiam in hac vita possunt habere in casta & pura conscientia, quæ est, *Pax Dei, quæ exsuperat omnem sensum,* teste Apostolo ad Philip. 4.

§. IV.

Remedia contra Odium, Invidiam, & Iræ.

1. **C**onsideret necessitatem tandem deponendi odium erga proximum. Quia aperte pronunciat Christus Matth. 6. *Deum non dimittere peccata, nisi dimittenti ex corde proximo suo.*

2. Vindictam injuriæ Deo relinquendam, qui suo tempore infliget. *Mibi vindictam, & ego retribuam.* Deut. 32.

3. Cogitet quoties Deus ipsi sua delicta remisit: nonne decet in illius gratiam fratri suo ignoscere? *Serve nequam omne debitum dimisit tibi, nonne decebat & te misereri conservi tui?*

4. Proponat exemplum Christi, qui in Cruce oravit pro iniquissimis crucifixoribus & dixit, *Pater, ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt.*

5. Advertat Invidiam ipsi homini invidio maximè *R. P. Arsdock, Tom. III.*

nocere, dum de alieno bono dolet & tristatur, Prov. 14. *Pusredo ossium invidia.* Est instar vermis ac tinea, quæ invidium intus rodit & confumit, & absque alia utilitate.

6. Remedia denique odii, uti & *Iræ* hæc sunt. Silere quamdiu te irâ commotum sentis, nec respondere nisi quando potes vultum & verba ad benignitatem componere: Quia, *Responsio mollis frangit iram.* Proverb. 25.

Cavere occasiones altercandi, non facile aliis contradicere. Injungere sibi pro multa, ut quoties alium per iram offendit, det aliquam eleemosynam, vel ab offenso ante vesperam veniam petat. *Sol non occidat super iracundiam vestram,* ad Ephes. 4.

§. V.

Remedia Acediæ & Tepeditatis.

Hæc Acedia consistit in quodam animi tædio, per quod omittuntur opera pietatis, aut certè non nisi imperfectè cum animi tristitia ac tepore peraguntur.

1. Consideret talis vivâ fide, nihil se habiturum in altera vita, nisi quod in hac vita pro Deo operatus fuerit: *Ecce homo, & opera ejus.*

2. Reflexat quomodo homines pro modico hujus vitæ lucro, honore, aut voluptate, nulli labori parcant; *Et illi quidem ut corruptibilem coronam obtineant, nos autem incorruptam.*

3. Expendat quantos labores ac pænas subierint Martyres ac Confessores pro Dei gloria, & vitæ æterna, quæ ipsi non est minus necessaria. Videat continuum pænitentiam, & patientiam, quam pro sua salute ultero subeunt tot viri Religiosi, ac devoti, etiam imbecillioris sexus, & ætatis. Vel si sit Religiosus, coniciat oculos in alios fervidiores, & suos confratres, qui magno zelo & labore in arduis Missionibus ac periculosis versantur. Et dicat sibi cum S. Augustino, *Non potes tu quod illi, & illi?*

4. Postquam hæc seriò expenderit, prosternat se coram Deo in oratione, & ostendat illi suam miseriam, humiliter rogando ut hanc tepiditatem ac spirituales tristitiam à se depellat: juxta consilium apostoli Jacobi cap. 5. *Tristatur aliquis vestrum, oret.*

5. Proderit etiam contra acediam, opera pia subinde variare, ut modò oret, modò legat, &c. Moneat etiam ut ad sonum horologii cogitet, *Tempus suum esse breve,* & se temporis rationem Deo redditurum.

Directionem brevem Confessarii & Pænitentis vide supra Tom. 2. in fine pag. 257.

CAPUT II.

Praxis Conversationis & Instructionis pro quovis hominum Statu & Necessitate.

§. I.

Praxis cum Hæreticis utiliter tractandi.

In primo congressu concilianda est eorum benevolentia comiter alloquendo, & de iis duntaxat rebus agendo in quibus cum illis convenimus omni altercatione semotà. Si quid etiam illis charitatis, obsequii, aut honoris deferendum sit, id benevolè præstandum. Sic enim disponitur animus, ut videant non contentionis, sed veritatis & charitatis studio nos conari illos à suis erroribus revocare.

Q 2

Pro-